



București, 17 Martie 2017

## **Legislația de interzicere a fumatului în spațiile publice închise- moment de bilanț la 1 an de la implementare și prospecții de viitor**

În urmă cu 1 an, România și-a asumat **unul din cei mai importanți pași înainte în vederea protejării sănătății publice, prin intrarea în vigoare a Legii nr. 15/2016 privind modificarea și completarea Legii 349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun, prin care se interzice fumatul în toate spațiile publice închise, spațiile închise de la locul de muncă, mijloacele de transport în comun, locurile de joacă pentru copii.**

**Consumul de tutun este responsabil de peste 42.000 de vieți pierdute anual în România și continuă să reprezinte cauza principală de boală care poate fi prevenită. Aceasta înseamnă că responsabilitatea decizională și colectivă trebuie să se îndrepte cu fermitate către eliminarea acestui factor de risc din viețile copiilor, tinerilor și adulților.**

Legea nr. 15/2016, prima politică cu impact direct asupra sănătății publice, a fost adoptată în urma unui efort semnificativ și conjugat al societăților medicale, al organizațiilor de pacienți, al organizațiilor de protejare a drepturilor copiilor și tinerilor, alături de factorii decizionali. **Pe parcursul a aproape 2 ani, peste 250 de organizații non-guvernamentale și experți naționali și internaționali în dezvoltarea de politici privind controlul consumului de tutun, au argumentat și fundamentat fiecare aspect al legii, în vederea respectării obligațiilor asumate de România prin tratate de sănătate internaționale și legi naționale.**

Având susținerea deplină a Organizației Mondiale a Sănătății și a tuturor organizațiilor cu obiective similare din alte țări, **România a reușit, astfel, să iasă din grupul ultimelor 5 țări europene care nu respectau prevederile Convenției Cadru privind Controlul Tutunului** referitoare la protejarea cetățenilor ei față de expunerea la fumul de tutun.

La un an distanță, **legislația de interzicere a fumatului în spațiile publice închise este general acceptată de populație și mediul de afaceri** în egală măsură, cu un nivel de respectare și implementare adecvat. Aceste aspecte înseamnă că, acum, **fiecare cetățean al României se poate bucura de dreptul fundamental la un mediu mai curat, mai sănătos, lipsit de efectele dramatice ale expunerii la fumul de tutun.**

Legislația privind interzicerea fumatului în spațiile publice închise a fost **una dintre cele mai susținute politici publice la nivelul populației generale- cu un nivel de suport între 72 și 84% înainte de adoptare** (conform studiilor succesive derulate de către Asociația React-2015, IRES-2015 și 2016, studii independente ale diverselor canale media). Extrem de important, **studiul de tip Omnibus derulat la 6 luni după adoptarea legii, a arătat un nivel de susținere de 80%**, reconfirmând previziunile inițiale (incluzând un nivel de susținere de 63% în rândul fumătorilor).

Importanța adoptării acestei legi și efectele ei directe și imediate, intens susținute de către societatea civilă, au fost pe deplin susținute de datele și studiile de impact realizate după implementarea ei.

În primul rând, **efectele legate de sănătatea publică** sunt de o semnificație aparte- în luna Decembrie 2016, Ministerul Sănătății a prezentat, pe baza sistemului de înregistrare a spitalizărilor, primele rezultate semnificative: scăderea numărului de externări pentru boli atribuibile fumatului în 2016 versus 2015, ceea ce se traduce prin mai puține îmbolnăviri acute provocate de tutun. În perioada martie-august 2016 comparativ cu aceeași perioadă din 2015 s-au înregistrat mai puține cazuri externate:

- cu 5,4% (1.267 cazuri) mai puține cazuri pentru adulții spitalizați pentru boli ischemice coronariene;
- cu 11,5% (88 cazuri) mai puține cazuri pentru adulții spitalizați pentru accident vascular cerebral;
- cu 1,7% (638 cazuri) mai puține cazuri pentru adulții spitalizați pentru exacerbare a bronhopneumoniei obstructive cronice sau astm;
- cu 5,4% (708 cazuri) mai puține cazuri pentru copiii spitalizați pentru exacerbare a astmului sau pentru o infecție acută de căi respiratorii superioare (IACRS).

“Dacă urmărim datele statistice, vedem că **1.993 adulți și 708 copii nu au mai necesitat spitalizare pentru o acutizare a unei boli provocate sau agravate de fumat în 2016, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2015**. Implementarea legii a fost singura schimbare semnificativă produsă în acest interval, deci putem considera în mod rezonabil că îmbunătățirea este în directă legătură cu aplicarea legii. Acest fenomen s-a înregistrat și în alte țări în care s-au aplicat măsuri ferme de reducere a fumatului în spații publice”, a declarat la acel moment Vlad Voiculescu, Ministrul Sănătății.

În pofida unor dezbateri intense legate de potențialele efecte negative ale legii care interzice fumatul în spații închise (legea 15/2016) asupra comercianților (restaurante, baruri, cafenele, cluburi etc.), datele agregate de către ANAF au infirmat ferm orice potențiale îngrijorări. Rezultatele obținute vin în deplină concordanță cu rezultatele altor sute de studii la nivel internațional în legătură cu acest aspect.

- Cifra de afaceri a barurilor a crescut în medie cu 5.1% la 6 luni după aplicarea legii 15/2016 comparativ cu cifrele înregistrate în ultimele 6 luni înainte de lege;
- Cifra de afaceri a barurilor a crescut în medie cu 10.6% la 6 luni după aplicarea legii 15/2016, comparativ cu cea înregistrată în aceeași perioadă a anului trecut. De asemenea, se poate observa că vânfurile de consum sunt constante, ele menținându-se și după aplicarea legii 15/2016.
- Cifra de afaceri a restaurantelor a crescut în medie cu 10.9% la 6 luni după aplicarea legii 15/2016 comparativ cu cifrele înregistrate în ultimele 6 luni înainte de lege;
- Cifra de afaceri a restaurantelor a crescut în medie cu 19.8% la 6 luni după aplicarea legii 15/2016, comparativ cu cea înregistrată în ultimele 6 luni înainte de lege.

Eforturile României de adoptare a acestei legislații au fost unanim apreciate la nivel internațional, țara noastră primind pentru prima dată **2 din cele 4 premii acordate de către Organizația Mondială a Sănătății pentru regiunea europeană**, fiind considerată un **model de bune practici în colaborarea societății civile și factorilor decizionali pentru adoptarea unei politici publice de sănătate**.

Lupta cu consumul de tutun în România este un proces lung și dificil. Ca un semn de continuă determinare în lupta cu cauza nr. 1 de boală prevenibilă în România (consumul de tutun), societatea civilă s-a angajat, în luna septembrie 2016, într-un nou demers ambițios, dar realizabil- acela ca, în parteneriat cu toți factorii decizionali, să contribuie la adoptarea tuturor acelor politici și măsuri care să permită ca **generația care se va naște în anul 2017 să fie nefumătoare la vârsta maturității, în anul 2035**. Un obiectiv asumat deja de multe țări europene, dar un obiectiv posibil doar prin parteneriat asumat și responsabil. Peste **350 de organizații non-guvernamentale** au aderat deja la această inițiativă, printre ele aflându-se organizații medicale, academice, de protejare a drepturilor copiilor, de tineret și protejarea mediului. **Strategia Națională Multisectorială pentru prevenirea și reducerea consumului de tutun, dependenței de nicotină și expunerii la fumul de tutun 2017-2035** a fost realizată în conformitate cu principiile și obiectivele Strategiei Naționale de Sănătate 2014-2020 și ale Planului Multianual integrat de promovare a sănătății și educație pentru sănătate, precum și în deplină concordanță cu recomandările organizațiilor internaționale și documentelor la care România este semnatară (Organizația Mondială a Sănătății, Convenția Cadru privind Controlul Consumului de Tutun, Strategia OMS Regiunea Europa pentru Sănătatea Copiilor și Adolescenților 2015-2020, Convenția ONU privind Drepturile Copilului).

Societatea civilă, medicală și academică din România își exprimă speranța că va continua **parteneriatul eficient cu factorii decizionali**, astfel ca toate măsurile de control a consumului de tutun și de atingere a obiectivului primei generații de tineri eliberați de acest viciu cu efecte devastatoare să beneficieze de o abordare bazată pe argumente și dovezi științifice reale. **Sănătatea și protejarea ei nu poate fi subiect de ecuație economică** sau de negociere de nici un fel, iar **sănătatea generațiilor curente și viitoare trebuie să continue să fie un obiectiv asumat la nivelul întregii societăți**.

***Pentru informații și detalii suplimentare:***

***Ramona Brad***

***Director Proiect 2035-Prima Generație Fără Tutun a României***

***Email: [ramona.brad@2035faratutun.ro](mailto:ramona.brad@2035faratutun.ro), [office@2035faratutun.ro](mailto:office@2035faratutun.ro), Tel. 0726/673732***